

Freddy Tack - Maart 2019

Na de raadplegingsfase (van 13/09/2018 tot 15/11/2018), waaraan bijna negen miljoen Cubanen hebben deelgenomen,, inbegrepen talrijke Cubanen die in het buitenland verblijven, heeft de redactiecommissie de amendementen, opmerkingen en suggesties samengebundeld. Bijna 60% van de ontwerptekst werd aangepast. In december werd het herwerkt ontwerp voorgelegd aan de volksvertegenwoordigers, die eerste de tekst besproken in de permanente commissies van het parlement, en daarna in plenaire zitting.

Enkele cijfers

-133.681 raadplegingsvergaderingen : 79.947 met de bevolking (in de wijken), 45.452 in werknemersgroepen, 3.441 met de landbouwers, 1.585 met universiteitsstudenten, 3.256 met studenten van het secundair onderwijs;
-8.954.521 personen hebben deelgenomen aan de debatten;
-783.174 opmerkingen werden geuit door bewoners in Cuba : 666.995 wijzigingen, 32.149 toevoegingen, 45.548 schrappingen, 38.482 vragen voor uitleg en verduidelijking;
-2.125 voorstellen kwamen van mensen die in het buitenland verblijven : 1.150 wijzigingen, 350 toevoegingen, 406 schrappingen en 219 vragen voor verduidelijking.
In het nieuw ontwerp, bestaande uit 11 titels, 24 hoofdstukken, 18 secties en 229 artikelen, werden 760 wijzigingen teruggehouden en verwerkt.

Enkele druk besproken artikels

Onder de meest besproken artikels, en die het grootste aantal voorstellen meebrachten, hebben wij er hieronder enkele als voorbeeld teruggehouden.

Bij gebrek aan consensus werd het artikel over het huwelijk vervangen door een sociale en juridische definitie, met een overgangsfase van twee jaar, teneinde de onderwerpen goed te bepalen, na volksraadpleging en referendum, tijdens een herziening van de Familiecode. Mariela Castro, volksvertegenwoordigster en directrice van de CENESEX (Nationaal Centrum voor Sexuele Opvoeding), benadrukte dat het artikel 82, betreffende het huwelijk, zijn waarde behoudt, de notie van echtelieden invoert, zonder limiet voor personen van hetzelfde

geslacht. Het schrapt tevens elke allusie aan de familie beperkt tot de voortplantingfunctie. Zij voegde eraan toe dat men nu alles moet inzetten op de toekomstige Familiecode, die moet aangepast worden aan de sociale werkelijkheid van het land, aan het huwelijk open voor allen, zonder enig verschil. Dit gaat rechtstreeks in tegen de contrarevolutionaire campagnes over dit thema, soms zelfs hernomen door verenigingen die zich solidair verklaren met Cuba.

De limiet van twee opeenvolgende mandaten voor de president, en de minimumleeftijd van 35 jaar voor deze functie, werden bevestigd.

De aanduiding van de gouverneur en de vice-gouverneur van de provincies werd vervangen door de verkiezing door de gemeentelijke raden van de provincie, op voorstel van de president.

Een nieuw hoofdstuk VI, "Garanties van de rechten", herneemt artikels die in het ontwerp verspreid waren, en neemt de artikels op over wettelijke voogdij en de alternatieve oplossingsmethodes voor conflicten (arbitrage, bemiddeling, enz.).

De bijstand ingevolge een gerechtelijke procedure veroorzaakte veel discussie, en werd vastgesteld vanaf de aanhouding.

Na bespreking van de aangepaste teksten heeft het parlement de voorgestelde wijzigingen goedgekeurd. Nog te vermelden : de bevestiging van de socialistische eigendom door het geheel van het volk omvat ook de infrastructuren, de belangrijkste industrieën en de economische en sociale inrichtingen (art. 24). De concentratie van de eigendom wordt geregeld door de staat, die een juiste verdeling van de rijkdom garandeert (art. 30).

Het referendum

Na een test, op 17 februari, om na te gaan of alles voorzien was voor een goed verloop van het referendum op 24 februari, waren alle condities verenigd om de eindfase van de procedure te doorlopen. Bijzondere inspanningen werden ingezet om de stemming in goede

omstandigheden mogelijk te maken in de wijken van Havana die enkele dagen vroeger getroffen werden door een tornado.

Op 24 februari (een historische datum voor de onafhankelijkheid van Cuba) werd het ontwerp uiteindelijk voorgelegd aan het referendum. Voor deze stemming werden 25.348 stemcolleges opgeroepen (waarvan 1.051 in het buitenland), voor 12.635 kiesdistricten (122 in het buitenland). Meer dan 225.000 personen werden ingezet voor een goed verloop van de stemming. Zoals bij elke verkiezing in Cuba, werden de pionniers gelast met de wacht bij de stembussen, deze keer hebben 200.293 pionniers deelgenomen.

Een maal goedgekeurd door de vrijwillige en geheime stemming van het volk, kan de grondwet uitgeroepen worden en in voege trede na publicatie in het staatsblad.

De resultaten van de stemming

Op 1 maart heeft de Nationale Verkiezingscommissie de gegevens bekend gemaakt inzake de definitieve resultaten van de stemming.

8.705.723 Cubaanse burgers waren ingeschreven op de kiezerslijsten, waarvan er 7.848.343 hun stem effectief hebben uitgebracht (hetzij 90,15%)

6.816.169 hebben ja gestemd (86,85% van de uitgebrachte stemmen), 78,30% van de ingeschrevenen).

706.400 hebben nee gestemd (9% van de uitgebrachte stemmen, 8,11% van de ingeschrevenen).

198.674 hebben blanco gestemd (2,5%) en 127.100 bulletins werden ongeldig verklaard (1,6%)

Cuba heeft een nieuwe grondwet, aangepast aan de actuele werkelijkheid van het land, en die zich resoluut inschrijft in de verderzetting van de opbouw van het economisch en sociaal socialistisch model, gekozen door en ruim meerderheid van de bevolking.